

І.В. Пахомова, асп. (ЛКА, Львів)

А.С. Ткаченко, асп. (ЛКА, Львів)

ВПЛИВ ПРИРОДНИХ АНТИОКСИДАНТІВ НА ЯКІСТЬ ТА ЗБЕРІГАННЯ БОРОШНЯНИХ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ

Борошняні кондитерські вироби характеризуються значним вмістом жирів. Через окислення жиру погіршуються органолептичні властивості виробів та скорочуються терміни їх зберігання. Розв'язання проблеми захисту жирів від окислювального псування дозволить подовжити терміни зберігання і поліпшити якість борошняних кондитерських виробів. Саме тому важливим напрямом гальмування процесів окислення в жирах і жировмісних продуктах є використання антиоксидантів. До таких речовин відносять аскорбінову кислоту, флавоноїди, біогенні аміни, сірковмісні сполуки, ферменти-антиоксиданти, мікроелемент селен, токофеноли, вітамін А та фосфоліпіди. Найбільш поширеними і ефективними антиоксидантами вважаються ароматичні сполуки: фенольні речовини, аміни, амінофеноли [1].

З метою гальмування процесів окислення у жирах в технологіях борошняних кондитерських виробів використовують різноманітні природні і синтетичні антиоксиданти. Останнім часом спостерігається тенденція до поступової заміни синтетичних антиоксидантів і перехід до використання природних речовин, що проявляють антиоксидантну активність [1]. Вони містять у своєму складі корисні мікро- і макроелементи, що вбивають на поліпшення якості готових борошняних кондитерських виробів. Джерелом природних антиоксидантів є продукти рослинного походження, зокрема, лікарсько-технічні рослини: календула, спориш, ромашка, кропива, черемха, кульбаба, бузина, медуниця, сердечник луговий, черемша, череда, шавлія, розмарин, м'ята, меліса, грицики, ехінацея, шипшина, чебрець, звіробій, глід, обліпиха, горобина, калина тощо.

Дослідженнями вчених підтверджено ефективність використання лікарсько-технічної сировини під час виробництва борошняних кондитерських виробів. Зокрема, обґрунтовано та розроблено технологію виробів з листового тіста з використанням порошоків сухих ягід обліпихи, калини та глоду зі збільшеним терміном зберігання до 48 годин [2]. Доведено ефективність використання листя меліси лікарської у виробництві печива. Завдяки антиоксидантним властивостям меліси вдалося подовжити термін зберігання нового печива у 2 рази [3]. Для подовження терміну зберігання вафель

розроблені напівфабрикати лікарських рослин - кропиви та шипшини у вигляді паст та порошкоподібних концентратів, що дає змогу збільшити термін зберігання вафель з жировими начинками в 1,5 рази [4].

Дослідження природних добавок плодів горобини звичайної та глоду колючого, листя меліси лікарської, а також трави грициків і споришу звичайного на зміну якості жирів, що використовуються у виробництві борошняних кондитерських виробів показали, що найвищу антиоксидантну дію проявили складові трави грициків і листя меліси лікарської. Дані природні добавки доцільно застосовувати як антиоксиданти кондитерських жирів для підвищення термінів зберігання борошняних кондитерських виробів [5].

Отже, ряд продуктів природного походження, що проявляють антиоксидантні властивості, використовують для виготовлення борошняних кондитерських виробів, що сприяє покращенню їх якості, а також продовжує терміни їх зберігання.

Список джерел інформації

1. Сирохман І. В. Антиоксиданти природного походження для кондитерських жирів / І. В. Сирохман, Р. М. Бойдуник // Вісник Львівської комерційної академії. – 2009. – Вип. 10. – 138 с. – (Серія товарознавча).
2. Полякова А. В. Використання рослинних добавок антиоксидантної дії в технології виробів з листового тіста : дис. ... канд. наук : 05.18.16 / А. В. Полякова. – 2008.
3. Давидович О. Я. Вплив природних добавок на збереження якості ліпідної фракції печива цукрового / О. Я. Давидович, Т. М. Лозова // Продукты&ингредиенты. – 2012. – № 2. – С. 20–21.
4. Мирошникова Т. Н. Разработка технологии кондитерских изделий функционального назначения увеличенного срока годности с применением полуфабрикатов лекарственных растений : автореф. дис. ... степени канд. техн. наук : 05.18.01 / Т. Н. Мирошникова. – Воронеж, 2001. – 24 с.
5. Родак О. Дослідження екстрактів лікарсько-технічної сировини як антиоксидантів окиснення жирів у кондитерських výroбах / О. Родак, М. Філь // Хлібопекарська і кондитерська промисловість України. – 2011. – № 2. – С. 20–22.